J TOLOO E BEHDASHT, School of Public Health, Yazd Shahid Sadoughi Univ Med Sci

ORIGINAL ARTICLE

Received: 2022/09/21 *Accepted:2022/10/29*

Prediction of Homesickness Based on Maladaptive Schemas, Psychological Flexibility, and Social Desirability among Medical and Paramedical Female Students in Dormitories in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2022

Farangis Demehri (Ph.D.)[1], Azade Abooei (Ph.D.)[2], Maryam Jalayer (MS.c.)[3]

1.Corresponding Author: Assistance Professor, Department of psychology, Science and Arts University, Yazd, Iran. Email: demehri @ sau.ac.ir Tel: 09014728762

2.Assistance Professor, Department of psychology, Science and Arts University, Yazd, Iran.

3.Ms.c. Department of psychology, Science and Arts University, Yazd, Iran.

Abstract

Introduction: Being away from anything familiar, stable, comfortable, or positive can lead to a sense of homesickness. This study aims to predict homesickness based on maladaptive schemas, psychological flexibility, and social desirability in female students residing in dormitories of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences**.**

Methods: This was a cross-sectional and descriptive-correlational study. The statistical population comprised all the female students residing in dormitories of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2022. The sample included 125 students selected using convenience sampling method. The students filled out the following questionnaires: the Utrecht Homesickness Scale, the Young Schema Questionnaire, the Cognitive Flexibility Inventory, and the Marlowe Crowne Social Desirability Scale. Data were analyzed using Pearson's correlation test and multiple regression.

Results: According to the findings, psychological flexibility and social desirability significantly and negatively ($p<0.05$) predicted homesickness. Furthermore, schema of mistrust, social isolation, defectiveness, emotional deprivation, dependence, vulnerability, an underdeveloped self, failure, entitlement, insufficient self-control, subjugation, emotional inhibition, and unrelenting standards significantly and positively predicted homesickness in the students ($p<0.05$).

Conclusion: It can be concluded that homesickness among dormitory students can be predicted through their maladaptive schemas, and perception of social desirability.

Keywords: Homesickness, Maladaptive Schemas, Psychological Flexibility, Social Desirability, Students

Conflict of interest: The authors declared that there is no conflict of interest.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

This Paper Should be Cited as:
Author:Farangis Demehri, Azade Abooei, Maryam Jalayer. Prediction of Homesickness Based on Maladaptive Schemas, Psychological Flexibility, and Social …..Tolooebehdasht Journal. 2022;21(6)28-42.[Persian]

طلوع بهداشت

دو ماهنامه علمی پژوهشی
دانشکده بهداشت یزد
سال بیست و یکم
شماره ششم
بهمن و اسفند
شماره مسلسل:۹۶

تاریخ وصول: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۰۷

پیش بینی احساس غربت براساس طرحواره های ناسازگار، انعطاف پذیری روانشناختی و پذیرش اجتماعی در دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی دختر خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۱

نویسندگان: فرنگیس دمهری[۱]، آزاده ابویی[۲]، مریم جلایر[۳]

۱.نویسنده مسئول: استادیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر یزد، یزد، ایران.

تلفن تماس: ۰۹۰۱۴۷۲۸۷۶۲ Email: demehri @ sau.ac.ir

۲.استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر یزد، یزد، ایران.

۳.دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر یزد، یزد، ایران.

چکیده

مقدمه: دوری از هر چیز آشنا، پایدار، راحت یا مثبتی می‌تواند باعث بروز احساس غربت شود. هدف از مطالعه حاضر پیش بینی احساس غربت براساس طرحواره های ناسازگار، انعطاف پذیری روانشناختی و پذیرش اجتماعی در دانشجویان دختر خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی بود.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع مقطعی با روش توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری مورد مطالعه این پژوهش کلیه دانشجویان خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۱ بودند که با روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس ۱۲۵ نفر از آنها مورد مطالعه قرار گرفتند. دانشجویان به سوالات پرسشنامه احساس غربت ون ویلت، پرسشنامه طرحواره های ناسازگار یانگ، پرسشنامه انعطاف پذیری شناختی دنیس و وندر وال و پرسشنامه پذیرش اجتماعی مارلو_ کران پاسخ دادند. داده ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد، انعطاف پذیری روانشناختی و پذیرش اجتماعی می تواند احساس غربت را به صورت منفی و معنادار پیش بینی کنند ($p<۰/۰۵$). همچنین طرحواره های بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، محرومیت هیجانی، وابستگی، آسیب پذیری، خودتحول نیافته، شکست، استحقاق، خویشتنداری ناکافی، اطاعت، بازداری هیجانی و معیارهای سرسختانه می تواند احساس غربت را در دانشجویان به صورت مثبت و معنادار پیش بینی نمایند ($p<۰/۰۵$).

نتیجه گیری: بر اساس یافته های بدست آمده می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که احساس غربت در دانشجویان خوابگاهی توسط طرحواه های ناسازگار آنها و ادراک آنها از پذیرش اجتماعی قابل پیش بینی است.

واژه های کلیدی: احساس غربت، طرحواره های ناسازگار، انعطاف پذیری روانشناختی، پذیرش اجتماعی، دانشجویان

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

مقدمه

ورود به دانشگاه یک رویداد مهم و بسیار حساس در زندگی نیروهای کارآمد و فعال جوان در هر کشوری به شمار می رود. انتقال به دانشگاه می تواند یک تجربه مثبت جدید و هیجان انگیز برای بسیاری از جوانان باشد اما برای برخی این جابجایی دشوار بوده و حتی غیرقابل تحمل است. جابجایی و جدایی از خانه به خودی خود دارای تأثیرات منفی نیست، اما می تواند عامل خطری برای افراد آسیب پذیر باشدکه ممکن است بصورت استرس، همراه با علائم افسردگی یا اضطراب خود را نشان دهد. به دنبال بروز این علائم پدیده ای به نام احساس غربت اتفاق می افتد (۱).

احساس غربت پدیده ای است که غالباً همراه با جابجایی اتفاق می افتد و معمولاً با مشکلات مربوط به تطبیق با محیط جدید و مشکلات مربوط به سلامت جسمی و روانی همراه بوده است به عبارت دیگر احساس غربت، وضعیت پیچیده شناختی، انگیزشی و هیجانی خاص است که با اشتغال های ذهنی فراوان دربارۀ محیط پیشین و تمایل به بازگشت به سمت آن همراه و اغلب، دارای آثاری منفی مانند تنهایی، غم و دشواری در سازگاری است (۲). افراد غربت زده با ویژگی هایی نظیر ضعف در تصمیم گیری و مهارت های مطالعه، ارتباط دائمی با خانواده و نشان دادن اضطراب در موقعیت های اجتماعی و کناره گیری از فعالیت های لذت بخش شناخته می شوند (۳). نیمی از زنان در زندگی خود گزارشی از احساس غربت داشته اند که در ارتباط با سابقه تجارب نامطلوب دوران کودکی، شبکه های اجتماعی ضعیف تر و تفاوت های جنسیتی می باشد (۲). زمانی که فردی دچار احساس غربت می شود، عوامل مختلفی می توانند آن را تشدید کنند یا از شدت آن بکاهند، همچنین احساس غربت خود نیز دارای پیامدهایی برای افراد می باشد. احساس غربت با بروز اختلالاتی مانند افسردگی، اضطراب و مصرف مواد (۴) و رفتارهای پرخطر جنسی (۵) در ارتباط است و می تواند موجب بروز اضطراب، انزوای اجتماعی و احساس تنهایی شود(۳). نتایج یک پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین احساس غربت و ضعف در قضاوت در سال اول دانشجویی وجود دارد، همچنین اگرچه احساس غربت در گروه نمونه بر روی نمره پیشرفت تحصیلی آنها تاثیر مشخصی نداشته است اما ارزیابی دانشجویان را از دانشگاه و امکانات دانشگاه کاهش می دهد(۶). در پژوهشی دیگر رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و احساس غربت بررسی شد که نتایج نشان داد، دانشجویانی که راهبردهای تنظیم هیجانی اجتنابی را استفاده می کنند، بیشتر در معرض تجربه احساس غربت هستند (۷).

یکی از پدیده های مطرح در زمینه شناختی افراد، طرحواره های ناسازگار است که اولین بار توسط یانگ مطرح شد. طرحواره ها از ابتدای زندگی شکل گرفته و در تمام طول زندگی، فرد را تحت تاثیر قرار می دهند (۸). طرحواره های ناسازگار اولیه در طول زندگی ثابت و پابرجا هستند و اساس ساخت های شناختی فرد را تشکیل می دهند. این طرحواره ها برای پردازش اطلاعات به کار می رود و واکنش های عاطفی ما را نسبت به موقعیت های زندگی و روابط بین فردی نشان می دهد (۹). طرحواره های ناسازگار حاکی از نتیجه ارضا نشدن پنج نیاز هیجانی مهم است. طرحواره ها عبارتند از محرومیت هیجانی، رهاشدگی/ بی ثباتی، بی اعتمادی/بدرفتاری، انزوای اجتماعی، نقص و شرم، شکست، وابستگی/ بی کفایتی، آسیب پذیری به ضرر،

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

گرفتاری/ در دام افتادگی، اطاعت، از خود گذشتگی، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه، استحقاق و خویشتن داری و خود انظباطی ناکافی است (۱۰). طرحواره های ناسازگار اولیه با ارتباط برقرار کردن با دیگران و پذیرفته شدن توسط دیگران رابطه معناداری دارد (۱۱) و با انعطاف پذیری شناختی در افراد رابطه منفی دارد (۱۲).

انعطاف پذیری شناختی، به عنوان توانایی تغییر شناخت یا مجموعه تفکرات برای تطبیق پذیری با موقعیت های جدید مورد نظر تعریف می‌شود (۱۳). انعطاف پذیری شناختی و رفتاری امکان تنظیم مناسب افکار و رفتارها را در پاسخ به تقاضاهای متغیر محیطی فراهم می کند (۱۴). انعطاف پذیری روانشناختی زیرمجموعه کارکردهای اجرایی است که برای کنترل رفتار بسیار اهمیت دارد. مهم ترین کارکردهای اجرایی درگیر در این متغیر، تغییر دادن، بازداری رفتاری و حافظه کاری است (۱۵). انعطاف پذیری شناختی با سازگاری اجتماعی و مسئولیت پذیری رابطه مثبت و معناداری دارد و می تواند پیش بینی کننده رابطه بهتر با دیگران و پذیرفته شدن توسط آنها باشد (۱۶).

حرف زدن و رفتار کردن مطابق انتظارات دیگران را پذیرش اجتماعی می گویند. پذیرش اجتماعی همانند پیوستاری است که در یک انتهای آن، پذیرش اجتماعی بالا قرار دارد؛ یعنی افرادی که به طور مدام نظرها و تجربیات خود را تغییر شکل می دهند و در انتهای دیگر آن، پذیرش اجتماعی خیلی پایین قرار دارد؛ یعنی افرادی که به هیچ وجه نظرها و تجربیات خود را تغییر نمی دهند. طبیعی است بیشتر انسانها در حد وسط این پیوستار قرار دارند و نوع واکنش و تعامل اجتماعی با آنها نیز متفاوت خواهد بود (۱۷). وجود جمایت اجتماعی، رفاقت، روابط خواهر و برادر از دیرباز به عنوان جنبه های مثبت احساس خوب در سربازی و توانایی برای انجام دادن کار در شرایط استرس زا در نظر گرفته شده است (۱۸). ارزیابی یک پذیرش اجتماعی خوب با سلامت روان فرد و افزایش اعتماد به نفس افراد در ارتباط است (۱۹). افرادی که پذیرش اجتماعی کمتری را دریافت می کنند، این احتمال وجود دارد که درگیر مواد مخدر شوند و یا از روش نا مناسب برای گرفتن پذیرش اجتماعی استفاده کنند (۱۵). بر اساس ادبیات پژوهش رابطه معناداری بین عملکرد بد خانواده، سبک دلبستگی ناایمن و احساس غربت در جوانان وجود دارد (۲۰).

ضرورت بررسی موضوع حاضر بر روی دانشجویان غیربومی می تواند به این دلیل باشد که بسیاری از دانشجویان، شاید برای نخستین بار از اعضای خانواده و حمایت اجتماعی آنان دور می شوند و احساس شک، سردرگمی و اضطراب می کنند؛ بنابراین دانشجویان می توانند مناسبترین قشر برای مشخص نمودن عوامل تشکیل دهنده احساس غربت در نظر گرفته شوند. اگرچه در پژوهشی رابطه بین احساس غربت و سبک های دلبستگی (۲۱) یا رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و پذیرفته شدن (۱۱) بررسی شده است؛ اما هیچکدام از پژوهش ها با توجه به مطالعات در دسترس به پژوهشی بر روی دانشجویان خوابگاهی با در نظر گرفتن نقش طرحواره های ناسازگار اولیه، پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری شناختی در احساس غربت و در شهر یزد انجام نشده است. با توجه به اینکه دانشجویان رشته پزشکی به عنوان سرمایه های انسانی نقش حساس و مهم در آینده جامعه و خانواده دارند و سلامت روان آنها دارای اهمیت است، لذا در این مطالعه به دنبال پاسخ این سوال بودیم که آیا احساس غربت

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

براساس طرحواره های ناسازگار اولیه، انعطاف پذیری روانشناختی و پذیرش اجتماعی در دانشجویان دختر خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی یزد پیش بینی می شود؟

روش بررسی

پژوهش حاضر از نوع مقطعی، توصیفی با روش همبستگی- پیش بین است. جامعه مورد مطالعه این پژوهش کلیه دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی دختر خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال۱۴۰۱ بودند که تعداد آنها برابر با ۱۷۶ نفر بود. روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس بوده و حجم نمونه با توجه به اینکه حداقل حجم نمونه در کارهای رگرسیون به ازای هر متغیر پیش بین ۱۵ نفر است، برابر با ۱۲۵ نفر انتخاب شدند. ۵۰ نفر دانشجو پزشکی، ۱۵ نفر دندان پزشکی و۶۰ نفر دانشجوی داروسازی بودند. آزمودنی هایی که شرایط ورود به مطالعه را داشتند، شامل دانشجوی ترم اول تا ۴، عدم مشکلات روانشناختی تشخیص داده شده مانند افسردگی و اختلال های اضطرابی و عدم مشکل جسمی حاد بود. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه احساس غربت ون ویلت، پرسشنامه انعطاف پذیری روانشناختی، پرسشنامه طرحواره های ناسازگار و پرسشنامه پذیرش اجتماعی بود.

پرسشنامه احساس غربت ون ولیت: این پرسشنامه دارای ۴۵ سوال است که ۵ عامل را می سنجد. این پنج عامل عبارتند از: دلتنگی برای خانواده، احساس تنهایی، دلتنگی برای دوستان، مشکلات در سازش و نشخوار فکری در مورد خانه است. ضریب الفای کرونباخ این پرسشنامه برای هر یک از عوامل ۰/۹۰، ۰/۸۵، ۰/۸۷، ۰/۸۸ و ۰/۸۰ گزارش شده است (۲۲). این پرسشنامه در ایران ترجمه شده است که ضریب آلفای کرونباخ این پنج عامل ۰/۹۰، ۰/۸۹، ۰/۸۵، ۰/۸۴ و ۰/۶۹ گزارش شده است. اعتبار همگرایی این پرسشنامه با عوامل سه گانه اضطراب، افسردگی و استرس بررسی شده که همبستگی معناداری در سطح ۰/۰۱ گزارش شده است (۲۳).

پرسشنامۀ طرحواره های یانگ: برای سنجش طرحواره ها از پرسشنامۀ ۷۵ سؤالی یانگ استفاده شد که برای ارزیابی ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه ساخته شده است. این طرحواره ها عبارتند از: رهاشدگی/ بی ثباتی، بی اعتمادی/ بدرفتاری، انزوای اجتماعی/ بیگانگی، نقص/ شرم، محرومیت هیجانی، وابستگی/ بی کفایتی، آسیب پذیری نسبت به بیماری، خودتحول نایافته/ گرفتار، شکست، استحقاق / بزرگ منشی، خودکنترلی ناکافی، اطاعت، فداکاری، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه/ بیش انتقادی. هر سؤال بر یک مقیاس۵ درجه ای نمره گذاری می شود (۵ برای کاملاً موافقم،۱ برای کاملاً مخالفم). در این پرسشنامه هر۵ سؤال یک طرحواره را می سنجد. چنانچه میانگین هر خرده مقیاس بالاتر از ۲۵ باشد آن طرحواره ناکارآمد است. پایایی و روایی این ابزار در پژوهش های متعددی به اثبات رسیده است (۲۴). هنجاریابی این پرسشنامه در ایران توسط آهی در انشگاه تهران انجام گرفته، همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ در جمعیت مؤنث ۰/۹۷ و در در جمعیت مذکر۰/۹۸ به دست آمده است (۲۵).

پرسشنامه انعطاف پذیری شناختی دنیس و نادروال: پرسشنامه انعطاف پذیری شناختی توسط دنیس و نادروال در سال ۲۰۱۰ ساخته شده است. این پرسشنامه مشتمل بر ۲۰ سؤال می باشد. نمره گذاری این پرسشنامه دارای مقیاس ۷ درجه ای لیکرت است. کاملا مخالف (۱) تا کاملا موافقم (۷). سؤالات ۲، ۴، ۷،

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]
[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

۹، ۱۱، ۱۷ به طور معکوس نمره گذاری شد. جمع نمرات تمام سؤالات، نمره کل آزمون انعطاف پذیری شناختی را نشان می دهد. بالاترین نمره ای که فرد در این پرسشنامه می تواند بگیرد ۱۴۰ و پایین ترین نمره ۲۰ می باشد.

نمره بالاتر نشان دهنده انعطاف پذیری شناختی بیشتر و نمره پایین و نزدیک به ۲۰ نشان دهنده انعطاف پذیری شناختی پایین می باشد. روایی و پایایی در پژوهش دنیس و واندروال اعتبار همزمان این پرسشنامه را با پرسشنامه افسردگی بک II_BDI برابر ۰/۳۹ و روایی همگرایی آن را با مقیاس انعطاف پذیری شناختی مارتین و رابین ۰/۷۵ بدست آوردند (۲۶). در ایران ضریب بازآزمایی کل مقیاس را ۰/۷۱ و ضرایب آلفای کرونباخ کل مقیاس را ۰/۹۰ گزارش نمودند (۲۷).

پرسشنامه پذیرش اجتماعی مارلو_ کران: مقیاس آزمون پذیرش اجتماعی توسط مارلو و کراون به منظور سنجش میزان پذیرش اجتماعی افراد ساخته شده و دارای ۳۳ عبارت است و آزمودنی باید با انتخاب یکی از گزینه‌های بلی یا خیر موافقت یا مخالفت خود با هر یک از عبارات آن را مشخص نماید. نمرات بدست آمده از آزمون رادر سه طبقه مورد تفسیر قرار می دهند، گروهی که پذیرش اجتماعی پایینی دارند که نمره آزمون آن ها بین صفر تا ۸ باشد؛ گروه متوسط که نمرات آن ها بین ۱۹-۹ است و گروه با پذیرش اجتماعی بالا که نمره آنها بین ۳۳-۲۰ می باشد (۲۸). در ایران برای تعیین پایایی مقیاس یاد شده نیز از دو روش آلفای کرونباخ و روش دو نیمه کردن مقیاس استفاده شده است که نتایج به ترتیب برابر ۰/۷۰ و ۰/۶۷ می باشد و بیانگر ضرایب قابل قبول می باشد. از نظر اعتبار و روایی نیز این مقیاس با سایر ابزارهای روانشناختی که برای اندازه گیری پذیرش اجتماعی طراحی شده است همبستگی بالا و قابل قبول نشان داده است (۲۹).

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش از شاخص‌های آمار توصیفی همچون جدول، فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، همبستگی پیرسون و در آمار استنباطی از آزمون رگرسیون استفاده شده است و همچنین برای محاسبات و تحلیل‌های آماری از رایانه و نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده گردید.

ملاحظات اخلاقی این مطالعه شامل: کسب مجوز پژوهش از کمیته اخلاق در پژوهش جهاد دانشگاهی مشهد، کسب اجازه از دانشگاه علوم پزشکی یزد و امور خوابگاهی این دانشگاه، توضیح در مورد هدف از انجام این پژوهش به دانشجویان و کسب رضایت نامه آگاهانه شرکت در پژوهش و اطمینان دادن به ازمودنی در مورد محرمانه ماندن اطلاعات آنها بود. این مطالعه بعد از تایید در کمیته اخلاق جهاد دانشگاه مشهد و اخذ کد اخلاق ir.acecr.jdm.rec.1401.019 انجام شد.

یافته ها

این تحقیق بر روی ۱۲۵ نفر از دانشجویان دختر خوابگاهی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد که از این ۱۲۵ نفر، ۵۰ نفر دانشجو پزشکی با میانگین سنی ۱۹/۰۴ و انحراف معیار۱/۲۳؛ ۱۵ نفر داندان پزشکی با میانگین سنی ۲۰/۱۲ و انحراف معیار، ۱/۵۶ و ۶۰ دانشجوی داروسازی با میانگسن سنی ۱۹ سال وانحراف معیار، ۱/۰۱ بودند.

میانگین کل انعطاف پذیری شناختی ۱۲۱/۷۸(انحراف معیار، ۱۱/۸۷)، پذیرش اجتماعی، ۲۱/۷۶ (انحراف معیار، ۹/۲۹) و میانگین احساس غربت در دانشجویان دختر دانشگاه علوم

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

پزشکی شهید صدوقی یزد، ۱۲۴/۱۲ (انحراف معیار ۱۰/۱۹)، بود. بر اساس نتایج همبستگی، پذیرش اجتماعی (p=۰/۳۹) وانعطاف پذیری روانشناختی با احساس غربت رابطه معنادار منفی دارد (p=۰/۵۴). از بین طرحواره های ناسازگار نیز، طرحواره رهاشدگی، بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، محرومیت هیجانی، وابستگی، شکست، آسیب پذیری به ضرر، ایثارگری، بازداری هیجانی، معیار سرسختانه، استحقاق و خویشتن داری رابطه معناداری با احساس غربت دارد و طرحواره های آسیب پذیری، خود تحول نیافته واطاعت رابطه معناداری با احساس غربت ندارد (جدول۱).

جدول ۱: میانگین و انحراف استاندارد و ضریب همبستگی متغیر های احساس غربت، انعطاف پذیری روانشناختی و طرحواره

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری
احساس غربت	انعطاف پذیری روانشناختی	۱۲۱/۷۸	۱۱/۷۶	-۰/۵۴	۰/۰۰۱
	پذیرش اجتماعی	۲۱/۷۶	۹/۲۹	۰/۳۹	۰/۰۰۱
	رهاشدگی	۱۵/۲۹	۳/۹۸	۰/۲۳	۰/۰۱
	بی اعتمادی	۱۲/۱۷	۲/۹۰	۰/۳۵	۰/۰۰۱
	انزوای اجتماعی	۱۱/۶۸	۳/۸۳	۰/۲۹	۰/۰۰۱
	نقص	۱۰/۱۴	۲/۱۲	۰/۱۲	۰/۰۶
	محرومیت هیجانی	۱۵/۴۴	۴/۲۹	۰/۵۳	۰/۰۰۱
	وابستگی	۱۲/۰۷	۳/۲۸	۰/۴۱	۰/۰۰۱
	آسیب پذیری	۱۳/۱۶	۲/۶۷	۰/۱۰	۰/۲
	خودتحول نیافته	۱۳/۴۳	۳/۸۷	۰/۱۳	۰/۱۲
	شکست	۱۴/۵۶	۲/۵۴	۰/۱۹	۰/۰۱
	اسیب پذیری به ضرر	۱۶/۱۶	۵/۵۶	۰/۳۰	۰/۰۰۵
	اطاعت	۱۱/۲۳	۲/۲۳	۰/۹	۰/۱۴
	ایثارگری	۱۴/۲۳	۲/۵۶	۰/۱۷	۰/۰۰۹
	بازداری هیجانی	۱۵/۱۴	۲/۰۱	۰/۱۸	۰/۰۰۳
	معیار سررسختانه	۱۷/۵۱	۵/۰۴	۰/۴۱	۰/۰۰۱
	استحقاق	۱۲/۲۱	۲/۲۳	۰/۱۵	۰/۰۲
	خویشتن داری	۱۴/۷۳	۴/۴۳	۰/۱۳	۰/۰۱

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

برای بررسی اینکه کدام طرحواره ها بهترین پیش بین احساس غربت هستند از رگرسیون استفاده شد. با توجه به نتایج جدول، ضریب همبستگی چندگانه بین مجموع متغیرهای پیش بین (طرحواره های ناسازگار، پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری روانشناختی) و متغیر ملاک (احساس غربت) برابر ۰/۶۷ می باشد. همچنین مقدار ضریب تعیین (مجذور R) برابر با ۰/۴۴ می باشد که نشان دهنده میزان تبیین واریانس و تغییرات احساس غربت توسط طرحواره های ناسازگار، پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری روانشناختی می باشد. همچنین معناداری آماره F (۴/۲۹) بدست آمده نشان می دهد طرحواره های ناسازگار، پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری روانشناختی قادرند تغییرات مربوط به احساس غربت را به خوبی تبیین کنند و نشان دهنده مناسب بودن مدل رگرسیونی ارائه شده اند (جدول ۲).

نتایج رگرسیون نشان داد که پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری روانشناختی به صورت منفی و معنادار قادر به پیش بینی احساس غربت در دانشجویان است.

طرحواره های بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، محرومیت هیجانی، وابستگی، آسیب پذیری، خودتحول نیافته، شکست، استحقاق، خویشتنداری ناکافی،اطاعت، بازداری هیجانی و معیارهای سرسختانه توانسته اند احساس غربت را در دانشجویان به صورت مثبت و معنادار پیش بینی نمایند ($p<۰/۰۵$) (جدول ۳).

در جدول ۴ به صورت جداگانه متغیر طرحواره های ناسازگار در جدول رگرسیون تحلیل شد. همان طور که نتایج جدول۴ نشان می دهد، طرحواره های ناسازگار رهاشدگی، نقص و شرم، وابستگی، محرومیت هیجانی و انزوای اجتماعی بهترین پیش بین های احساس غربت در دانشجویان گروه نمونه بودند؛ اما طرحواره اطاعت، خود تحول نیافته وآسیب پذیری این قدرت پیش بینی احساس غربت را نداشتند.

جدول ۲: خلاصه نتایج آماره های مربوط به برازش مدل

مدل	R	R^2	خطای استاندارد	F	sig
۱	۰/۶۷	۰/۴۴	۰/۴۲	۴/۲۹	۰/۰۰۱

جدول ۳: نتایج رگرسیون پیش بینی احساس غربت

متغیر ملاک	متغیر های پیش بین	ضریب بتای غیر استاندارد	خطای استاندارد	ضریب بتای استاندارد	مقدار t	معناداری
احساس غربت	انعطاف پذیری روانشناختی	-۰/۴۵	۰/۰۶	-۰/۴۱	-۴/۱۵	۰/۰۰۱
	پذیرش اجتماعی	-۰/۳۳	۰/۰۲	-۰/۲۹	-۳/۰۵	۰/۰۰۲
	رهاشدگی	۰/۱۴	۰/۰۳	۰/۱۲	۱/۰۵	۰/۰۹۵

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

بی اعتمادی	۰/۳۱	۰/۰۴	۰/۳۳	۲/۸۱	۰/۰۰۴
انزوای اجتماعی	۰/۴۵	۰/۰۲	۰/۴۱	۳/۱۹	۰/۰۰۱
نقص	۰/۳۳	۰/۰۱	۰/۳۶	۲/۲۵	۰/۰۰۶
محرومیت هیجانی	۰/۳۸	۰/۰۲	۰/۳۰	۲/۸۲	۰/۰۰۵
وابستگی	۰/۴۹	۰/۱۵	۰/۲۱	۳/۱۶	۰/۰۰۲
آسیب پذیری	۰/۲۶	۰/۰۵	۰/۲۹	۱/۷۰	۰/۰۰۲
خودتحول نیافته	۰/۳۳	۰/۰۱	۰/۲۸	۴/۲۰	۰/۰۰۱
شکست	۰/۲۷	۰/۰۳	۰/۲۲	۳/۵۴	۰/۰۰۳
استحقاق	۰/۴۱	۰/۰۵	۰/۳۹	۴/۲۵	۰/۰۰۱
خویشنداری ناکافی	۰/۲۷	۰/۰۳	۰/۳۰	۲/۶۵	۰/۰۰۶
اطاعت	۰/۳۹	۰/۰۴	۰/۳۵	۴/۳۷	۰/۰۰۱
ایثارگری	۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۱۱	۱/۳۱	۰/۰۸۶
بازداری هیجانی	۰/۲۸	۰/۰۱	۰/۲۸	۲/۸۹	۰/۰۰۳
معیارهای سرسختانه	۰/۴۶	۰/۰۵	۰/۴۱	۳/۳۸	۰/۰۰۲

جدول۴: نتایج تحلیل رگرسیون احساس غربت بر اساس طرحواره های ناسازگار

متغیر وابسته	متغیر پیش بین	R2	F	B	T	P
	مقدار ثابت	۰/۴۷	۱۴/۵۴۲		۳۱/۵۶۳	۰/۰۰۱
	رهاشدگی			۰/۴۴	۶/۶۵	۰/۰۰۱
	بی اعتمادی			۰/۳۲	۵/۴۳	۰/۰۰۱
	انزوای اجتماعی			۰/۴۵	۶/۶۵	۰/۰۰۱
	نقص و شرم			۰/۶۱	۵/۴۷	۰/۰۰۱
	محرومیت هیجانی			۰/۴۲	۴/۴۵	۰/۰۰۱
	وابستگی			۰/۴۱	۴/۸۶	۰/۰۰۱
	آسیب پذیری			۰/۲۱	۳/۴۳	۰/۰۶
	خودتحول نیافته			۰/۳۴	۱/۲۸	۱/۱۲

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

شکست	۰/۳۶	۲/۹۸	۰/۰۰۱
استحقاق	۰/۵۱	۵/۵۸	۰/۰۰۱
خویشنداری ناکافی	۰/۳۷	۴/۵۷	۰/۰۰۱
اطاعت	۰/۳۷	۱/۲۹	۰/۰۹
ایثارگری	۰/۲۳	۱/۳۷	۰/۰۶
بازداری هیجانی	۰/۲۹	۲/۰۱	۰/۰۷
معیارهای سرسختانه	۰/۳۱	۲/۱۱	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه گیری

از آنجائیکه یزد به عنوان یکی از بهترین دانشگاه ها در زمینه پزشکی معرفی شده است. هر ساله دانشجویان زیادی از تمامی استان ها به عنوان دانشجو در این دانشگاه پذیرفته می شوند لذا توجه به احساس غربت دانشجویان خوابگاهی اهمیت بسیاری دارد. هدف از انجام این پژوهش پیش بینی احساس غربت بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه، پذیرش اجتماعی و انعطاف پذیری روانشناختی در دانشجویان دختردانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد بود.

نتایج این پژوهش نشان داد که انعطاف پذیری روانشناختی و پذیرش اجتماعی پیش بینی کننده احساس غربت در افراد است، به این صورت که هرچه انعطاف پذیری روانشناختی افراد بیشتر باشد احساس غربت کمتری را تجربه می کنند. همچنین دانشجویان با پذیرش اجتماعی بیشتر، احساس غربت کمتری را تجربه می کنند. این نتیجه را می توان اینگونه تبیین کرد که پذیرش اجتماعی یک متغیر روانشناختی است که فرد میزان مطلوبیت خود را در جمع دوستان ارزیابی می کند و تجربه ای لذت بخش است که باعث افزایش تاب آوری می شود (۳۰). هر چه فرد این ادراک را داشته باشد که برای برقراری روابط دوستی با مشکلاتی روبرو است و در جمع دانشجویان دیگر پذیرفته نمی شود، دوری از خانواده را بیشتر احساس می کند. افرادی که پذیرش اجتماعی بهتری دارند، مشکلات کمتری در زمینه قربانی شدن توسط دیگران و اعتیاد را تجربه می کنند و تحمل بیشتری در زمینه استرس های زندگی دارند (۱۸). افرادی که پذیرش اجتماعی بالایی داشته باشند، اعتماد به خوب بودن ذاتی دیگران و نگاه مثبت به ماهیت انسان ها دارندکه باعث می شوند فرد در کنار سایر اعضای جامعه انسانی، احساس آرامش کند. همچنین افرادی که طرد اجتماعی را ادراک می کنند، باعث کاهش خود کنترلی و نظارت بر رفتار خود می شوند (۱۷)، که می تواند بر احساس غربت آنها تاثیر داشته باشد.

انعطاف پذیری روانشناختی نیز به عنوان یک متغیر شناختی که در تحلیل اطلاعات وارده به مغز نقش مهمی دارد با پذیرش اجتماعی رابطه معناداری دارد. به این صورت که افرادی که طرد اجتماعی را تجربه می کنند، انعطاف پذیری شناختی آنها کاهش

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

می یابد (۳۱). در مقابل افراد با انعطاف پذیری روانشناختی بالا به دلیل توان پذیرش مشکلات زندگی قادرند بدون هرگونه سرکوبی هیجانات منفی با موقعیت های ناراحت کننده مواجه شوند و واقعیت موجود را بپذیرند و با نگاهی واقع بینانه به دنبال راهکارهای مناسب برای غلبه بر مشکلات باشند.

بنابراین می توان رابطه بین انعطاف پذیری روانشناختی و احساس غربت را اینگونه تبیین کرد، دانشجویانی که از طرف گروه دوستان طرد اجتماعی را تجربه می کنند، انعطاف پذیری شناختی کمتری را در تحلیل اطلاعات اجتماعی دارند و این موضوع با احساس دلتنگی بیشتر از خانه و افراد خانواده همراه خواهد شد.

طرحواره های ناسازگار اولیه می تواند پیش بین احساس غربت در دانشجویان باشد. نتیجه به دست آمده با پژوهش ولی خانی، گودرزی و فرهادی، مبنی بر اینکه طرحواره های ناسازگار یک نقش واسطه ای را بین دلبستگی و احساس غربت دارند، همخوان است (۳۲). جهت تبیین یافته، می توان بیان داشت طرحواره ها که اساساً وجهی هیجانی_شناختی داشته و در بستر رابطه و تعامل فرد با افراد نزدیک خویش شکل می گیرند، در فرایند توجه، پردازش و عمل همچون یک فیلتر عمل می‌کند و مفسر و تصمیم‌ساز اصلی سازمان روانی هستند (۸). احساس غربت نیز که ماهیت و ساختار هیجانی_ شناختی_ذهنی دارد در بستر نقش آفرینی، دخل و تصرف طرحواره ها که بر هر دروندادی و بروندادی کنترل دارند، تحت تاثیر طرحواره ها قرار می گیرد. در این پژوهش این نتیجه به دست آمد که بین طرحواره های ناسازگار بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، وابستگی و معیارهای سرسختانه با احساس غربت رابطه معناداری وجود دارد. این یافته را می توان اینگونه تبیین کرد که افرادی که طرحواره بی اعتمادی / بدرفتاری را دارند انتظار دارند که از طرف دیگران ضربه بخورند، فکر می کنند مردم نقشه هایی دارند که قرار است از آن‌ها سوء استفاده کنند و این خود باعث می شود که از دیگران فاصله بگیرند و تنهایی بیشتری را احساس کنند. همچنین افرادی که گرفتار طرحواره انزوای اجتماعی هستند از ارتباط با دیگران پرهیز می‌کنند و خود را برتر می‌دانند. در بسیاری از موارد می گویند این شخص دچار طرحواره انزوای اجتماعی بیگانگی است. این افراد یا به خاطر کمرویی شدید این کار ا انجام می‌دهند یا به خاطر حس بالاتر بودن و بی‌اهمیت دانستن دیگران (۹)، بنابراین احتمال احساس غربت در آن ها نیز بیشترمی باشد. همچنین طرحواره وابستگی زمانی ایجاد می‌شود که شخص وابسته خود را بی‌عرضه و ناتوان می‌داند و همین باور باعث می‌شود دچار یک خطای فکری شود که احساس کند از بقیه‌ی افراد کم‌تر است و باید شخصی دیگر باشد تا او بتواند به زندگی خود ادامه دهد. کسی که در وابستگی مانده باشد احساس بی‌عرضگی می‌کند و فکر می‌کند نمی‌تواند بدون دیگران کاری انجام دهد (۳۳). هنگامی که افراد نمی توانند خود را عضوی از یک گروه بدانند و هویت اجتماعی برای خود شکل دهند این می تواندااحساس غربت را در آنها افزایش دهد.

بنابراین می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که دانشجویانی که پذیرش اجتماعی کمتری را دریافت می کنند، انعطاف پذیری روانشناختی کمتری خواهند داشت و به دنبال آن احساس غربت بیشتری را نیز تجربه خواهند کرد. همچنین طرحواره های ناسازگار اولیه در تفسیر اطلاعات اجتماعی نقش مهمی دارند

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

که می تواند رابطه معناداری با احساس غربت در دانشجویان داشته باشد. این یافته می تواند به مشاوران کمک کند تا در مسیر بهبود احساس غربت دانشجویان به طرحواره های ناسازگار و پذیرش اجتماعی آنها بیشتر توجه کنند و اگر نشانه هایی از افسردگی یا اضطراب در دانشجویان مشاهده شد، احساس غربت در آنها در ابتدا ارزیابی شود.

از محدودیت های این پژوهش این بود که نمی توانستیم متغیرهای فرهنگی و اقتصادی را در دانشجویان کنترل کنیم. به عنوان پیشنهاد پژوهشی، پیشنهاد می شود در پژوهش های بعدی اثربخشی طرحواره درمانی در بهبود احساس غربت دانشجویان بررسی شود.

تضاد منافع

نویسندگان این مقاله اعلام می دارند هیچ گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمامی مسئولین دانشگاه علوم پزشکی یزد و تمامی دانشجویانی که در انجام این پژوهش با ما همکاری داشتند صمیمانه تشکر می کنیم.

References

1-Tsai J, khoshdel daryasari S, kord tamini B, kahrazee F. The Relationship of Homesickness with Loneliness and Attitude to communication with Opposite Sex in Non-local Students Living at Hostels of Sistan and Baluchestan University. Rooyesh 2019; 8 (5) :77-84.

2-Andermann A, Mott S, Mathew CM, Kendall C, Mendonca O, McLellan A et al. Evidence synthesis-evidence-informed interventions and best practices for supporting women experiencing or at risk of homelessness: A scoping review with gender and equity analysis. Health promotion and chronic disease prevention in Canada: research, policy and practice. 2021;41(1):1.

3-Patten SB. homesickness and mental health. The Canadian Journal of Psychiatry. 2017;62(7):440-1.

4-Beschoner P, Sosic-Vasic Z, Jerg-Bretzke L. Homesickness-A Systematic Review of the Incidence and Consequences of a Phenomenon of Topical Relevance. Psychiatrische Praxis. 2020 Jul 13;47(7):352-60.

5-Tatara K. Development of public health system since the incunabula age until today. [Nihon Koshu Eisei Zasshi] Japanese Journal of Public Health. 2018;65(6):255-65.

6-Cotronei C, Bonisteel I. Student experiences in homelessness and inclusion health. British Journal of General Practice. 2021;71(709):361-72.

7-English T, Davis J, Wei M, Gross JJ. Homesickness and adjustment across the first year of college: A longitudinal study. Emotion. 2017;17(1):1.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

8-Pilkington PD, Bishop A, Younan R. Adverse childhood experiences and early maladaptive schemas in adulthood: A systematic review and meta-analysis. Clinical Psychology & Psychotherapy. 2021;28(3):569-84.

9-Pilkington PD, Noonan C, May T, Younan R, Holt RA. Early maladaptive schemas and intimate partner violence victimization and perpetration: A systematic review and meta-analysis. Clinical Psychology & Psychotherapy. 2021;28(5):1030-42.

10-Celsi L, Paleari FG, Fincham FD. Adverse childhood experiences and early maladaptive schemas as predictors of cyber dating abuse: an actor-partner interdependence mediation model approach. Frontiers in psychology. 2021;12:623-46.

11-Kahouei M, Paknazar F, Alimohammadi M, Mosayebi G. Relationship Between the Early Maladaptive Schema and Social Networks Addiction Among Semnan University of Medical Sciences Students. IJPCP. 2020;26 (2):228-39. [Persian]

12-Aliaskar najar Z, Yaghubi H, hassanabadi H. Predicting Academic Procrastination based on Early Maladaptive Schemas with the Mediating Role of Cognitive Flexibility and Metacognitive Beliefs. Journal of Clinical Psychology. 2022;14(1):37-48. [Persian]

13-Dajani DR, Uddin LQ. Demystifying cognitive flexibility: Implications for clinical and developmental neuroscience. Trends in neurosciences. 2015;38(9):571-8.

14-Uddin LQ. Cognitive and behavioral flexibility: neural mechanisms and clinical considerations. Nature Reviews Neuroscience. 2021;22(3):167-79.

15-Brown VJ, Tait DS. Behavioral flexibility: attentional shifting, rule switching and response reversal. Encyclopedia of Psychopharmacology. 2014:1-7.

16-ghiasabadi FE, Jafari HR. Predict Cognitive Flexibility through Social Adjustment and Responsibility among female students. Quarterly Social Psychology Research. 2021;10(40):135-50. [Persian]

17-Hoopsick RA, Vest BM, Homish DL, Homish GG. Problems with social acceptance and social victimization predict substance use among US Reserve/Guard soldiers. Stress and Health. 2020;36(3):311-21.

18-Vest BM, Cercone Heavey S, Homish DL, Homish GG. Marital satisfaction, family support, and pre-deployment resiliency factors related to mental health outcomes for reserve and national guard soldiers. Military behavioral health. 2017;5(4):313-23.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

19-Kir Y, Sayar-Akaslan D, Agtas-Ertan E, Kusman A, Baskak N, Baran Z, et al. Cortical activity during social acceptance and rejection task in social anxiety disorder: A controlled functional near infrared spectroscopy study. Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biological Psychiatry. 2021;104(1):101-132.

20-Wang JZ, Mott S, Magwood O, Mathew C, Mclellan A, Kpade V, et al. The impact of interventions for youth experiencing homelessness on housing, mental health, substance use, and family cohesion: a systematic review. BMC public health. 2019;19(1):1-22.

21-Mehmannavazan A, Aliakbaridehkordi M, Kakojoybari A. Impact of attachment styles, family cohesion and adaptability on the level of resiliency as it relates to the feeling of homesickness among freshman students living in dormitories of AlZahra university. Women's Studies Sociological and Psychological, 2015;12(4):173-204. [Persian]

22-Van vliet AJ. Homesickness: Antecedents, consequences and meditating processes (Doctoral dissertation, TU Delft, Delft University of Technology. 2001.

23-Ejei J. Validation of Utrecht homesickness scale in students. International Journal of Behavioral Sciences. 2008;2(1):1-2.

24-Lyrakos DG. The validity of young Schema Questionnaire 3rd Version and the Schema Mode Inventory 2 nd Version on the Greek Population. Psychology. 2014.

25-Ahmadi S, Maredpoor A, Mahmoodi A. Comparison the effectiveness of narrative therapy On early maladaptive schemas, Increasing the quality of life and marital satisfaction in couples Divorce Applicant in Shiraz City. Psychological Methods and Models. 2019;10(36):67-85. [Persian]

26-Dennis JP, Vander Wal JS. The cognitive flexibility inventory: Instrument development and estimates of reliability and validity. Cognitive therapy and research. 2010;34(3):241-53.

27-Ahmadzadeh SS, dehnashi A, kalantari M, rezaei dehnavi S. Effectiveness of Teaching Skills Based on Schema Therapy on the Distress Tolerance and Psychological Flexibility of Female Students with Early Maladaptive Schema. Psychology of Exceptional Individuals. 2021;11(43):87-116. [Persian]

28-Johnson TP, Fendrich M, Mackesy-Amiti ME. An evaluation of the validity of the Crowne–Marlowe need for approval scale. Quality & Quantity. 2012;46:1883-96.

29-Faridi Sani M. The relationship between social acceptance and skill among students of Islamic Azad University of Shabestar. Sociological studies. 2013;6(19):91-110. [Persian]

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]

30-Ren D, Wesselmann ED, Williams KD. Hurt people hurt people: Ostracism and aggression. Current Opinion in Psychology. 2018;19:34-8.

31-Mortezazadeh M, Rafezi Z, Eskandari H. Comparison of the Effect of Experimental Induction of Social Exclusion with Social Acceptance on Cognitive Flexibility. Social Cognition. 2021;10(1): 9-25. [Persian]

32-Valikhani A, Goudarzi M, Farhadi M. Prediction of Newcomer Students' Homesickness based on Hopefulness and Attachment Style. Research in Cognitive and Behavioral Sciences. 2016;5(2):73-86. [Persian]

33-Griffore RJ, Phenice LA, Miller JR. Evolving Schemas of Homeless Children: Encouraging Hope and Personal Mastery. Critical Social Work. 2012;13(2).

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/tbj.v21i6.12293]